

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему: **«ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНУ ТА ЗАХОДИ**
ЩОДО ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ)»

Виконавець:

студент ЦЗВФН

Детушев Олександр Олександрович _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Фіалковська Анастасія Андріївна _____

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В даний період часу інвестиційна діяльність має велике значення у формуванні стабільного економічного розвитку окремих галузей економіки, регіонів держави та економіки країни загалом. Держані органи влади та управління в цьому процесі виконують роль координуючого центру. Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості окремих регіонів вимагає чітких і обґрунтованих дій, важливим напрямком яких повинно стати формулювання конкретних векторів інвестиційної політики.

Як соціально-економічна категорія інвестиційна привабливість може розглядатися на рівні держави, галузі, регіону і, а також підприємства. Підприємство у цій системі є останнім пунктом інвестиційних вкладень, де реалізуються конкретні інвестиційні проекти.

Тому, питання створення та забезпечення інвестиційної привабливості регіону для приватного сектору економіки, безперечно, є одним із найактуальніших у діяльності органів влади на місцях. Саме тому інвестиційна привабливість регіонів актуалізується серед представників влади, міських громад, бізнесменів, які намагаються залучити в Україну інвестиційні ресурси так необхідні наразі для відповідного економічного розвитку. І саме тому сьогодні важливим є концентрація на питаннях, які пов'язані з інвестуванням, способам і методам його активізації, вивченням умов створення сприятливої інвестиційної привабливості, залученням інвестицій та їх ефективним використанням.

Теоретичним і практичним аспектам інвестиційної привабливості регіонів присвятили значну кількість праць провідні вітчизняні і зарубіжні дослідники, серед них роботи: О. М. Асаула, І. О. Бланка, В. В. Гомольської, К. В. Гурової та ін. Разом із цим підприємці приймають рішення про інвестування з урахуванням поточної ситуації, що склалася у відповідному регіоні. Тому для них важливо бути проінформованими стосовно рівня інвестиційної привабливості регіону як пріоритетного місця інвестування. Це обумовило актуальність теми та визначило її мету.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідити теоретичні, методичні та прикладні аспекти аналізу інвестиційної привабливості регіону та виробити пропозиції стосовно напрямків її забезпечення на регіональному рівні.

Мета роботи реалізується через конкретні **завдання**:

- з'ясувати економічну сутність інвестиційної привабливості регіону та фактори, що її визначають;
- описати методичні підходи аналізу інвестиційної привабливості регіону;
- вивчити досвід зарубіжних держав у забезпеченні інвестиційної привабливості регіону;
- дати загальну характеристику рівня інвестиційного потенціалу Одеського регіону під час війни;
- проаналізувати надходження прямих іноземних інвестицій в економіку Одеської області;

- систематизувати фактори, що визначають інвестиційну привабливість регіону;
- визначити пріоритети регіональної інвестиційної політики в умовах війни;
- описати використання формату «кондомініум готель» для залучення іноземних інвесторів в туристичну сферу Одеської області;
- оцінити ефективність та ризики запропонованого заходу.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних та прикладних аспектів аналізу інвестиційної привабливості регіону та напрацювання напрямків її забезпечення.

Об’єкт дослідження – процес аналізу рівня інвестиційної привабливості Одеської області.

Методи дослідження. У роботі використані методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, спостереження, порівняння, оцінювання, метод SWOT-аналізу рівня інвестиційної привабливості регіону, а також табличний та графічний метод обробки інформації.

Інформаційна база дослідження. Базою дослідження виступили дані Головного управління статистики в Одеській області, Державного комітету статистики України, департаменту економічного розвитку та стратегічного планування Одеської військової обласної державної адміністрації, наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних вчених з даної проблематики.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (43 найменування). Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 8 таблиць, 14 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні аспекти забезпечення інвестиційної привабливості регіону»** з’ясовано економічну сутність інвестиційної привабливості регіону та фактори, що її визначають; описані методичні підходи аналізу інвестиційної привабливості регіону та розглянуто досвід зарубіжних держав у забезпеченні інвестиційної привабливості регіону.

У другому розділі **«Аналіз інвестиційної привабливості Одеської області»** дана загальна характеристика рівня інвестиційного потенціалу Одеського регіону під час війни; проаналізовано надходження прямих іноземних інвестицій в економіку Одеської області; систематизовано фактори, що визначають інвестиційну привабливість регіону..

У третьому розділі **«Шляхи підвищення інвестиційної привабливості Одеської області»** визначено пріоритети регіональної інвестиційної політики в умовах війни; описано використання формату «кондомініум готель» для

залучення іноземних інвесторів в туристичну сферу Одеської області; оцінено ефективність та ризики запропонованого заходу.

ВИСНОВКИ

1. Отже, розглянувши різні підходи до визначення поняття «інвестиційна привабливість регіону», можна зробити висновок, що сутність цього поняття на сьогодні не є чітко визначеною. Інвестиційна привабливість регіону – комплексна економічна категорія, яка вимірюється здатністю регіону залучати інвестиції. Інвестиційна привабливість регіону визначається факторами інвестиційної привабливості.

2. Основними методами оцінки регіональної інвестиційної привабливості є: статистичний метод, експертний метод та рейтинговий метод.

3. Практика розвинених країн довела, що активізація інвестиційної діяльності підприємств потребує підтримки держави. Найпоширенішими інструментами стимулювання інвестиційного процесу в більшості країн є податкові пільги, податкові інвестиційні кредити, прискорена амортизація, субсидії, кредити, підтримка депресивних територій і пріоритетних галузей, підготовка трудових ресурсів, фінансування науки та інноваційного розвитку.

4. Одеська область є одним із найперспективніших регіонів України, має великий потенціал для інвестицій. Унікальними для регіону є розвинені транспортні системи, численні варіанти транспортування, успішні сільськогосподарські заходи, процвітаюча індустрія туризму, значний науковий і освітній потенціал, а також значний освітній компонент.

5. Протягом 2017-2021 років в економіці Одеської області пріоритетними видами економічної діяльності для іноземних інвесторів стали: операції з нерухомістю; наукова, професійна та технічна діяльність; промисловість; транспортні, складські, поштові та кур'єрські послуги.

6. Результати дослідження впливу факторів на інвестиційну привабливість регіону полягали в тому, що питання забезпечення інвестиційної привабливості регіону може бути вирішене за умови чіткого визначення всіх факторів, які впливають на її рівень, а також регулярного додавання та розширення факторів, що визначають інвестиційну привабливість регіону.

7. Інвесторами в кондомініум готелі можуть бути як інституціональні інвестори, так і приватні особи, які бажають отримати дохід від нерухомості, але не мають бажання займатися її управлінням. Поріг входу для інвестора до проекту кондомініум готелю може значно варіюватися в залежності від різних факторів, таких як розташування, розмір проекту, рівень обладнання та послуг, які надаються готелем, ринкові умови та інші фактори. Зазвичай, вартість одного номеру може варіюватися від кількох десятків тисяч доларів до кількох мільйонів доларів.

8. Можливий ефект від запропонованого формату для інвестування в сферу готельної нерухомості передбачає, що за умов побудови/відновлення

лише 10 об'єктів сума додаткових інвестицій складе близько 4,5 млн. дол. (при цьому мова йде про дрібні та середні об'єкти). Вказані проекти згенерують понад 300 робочих місць, що, у свою чергу, забезпечить 792 тис. грн. додаткових платежів лише за рахунок ЄСВ.

9. Ризики запропонованого проекту складаються з 2- блоків: перший пов'язаний з процедурою та форматом інвестування, другий – з особливостями бізнесу у готельній сфері. Серед ризиків пов'язаних з інвестуванням найбільш вагомим є ризик зменшення вартості нерухомості. Серед ризиків готельного бізнесу найбільш вагомими є поява нових конкурентів, ризик зміни клієнтських вподобань, сезонні коливання, а також кадровий ризик.

АНОТАЦІЯ

Детушев О.О. «ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНУ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2023.

Випускна кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес аналізу рівня інвестиційної привабливості Одеської області.

В роботі з'ясовано економічну сутність інвестиційної привабливості регіону та фактори, що її визначають; описані методичні підходи аналізу інвестиційної привабливості регіону та досвід зарубіжних держав у забезпеченні інвестиційної привабливості регіону; дана загальна характеристика рівня інвестиційного потенціалу Одеського регіону під час війни; проаналізовано надходження прямих іноземних інвестицій в економіку Одеської області; систематизовано фактори, що визначають інвестиційну привабливість регіону; визначено пріоритети регіональної інвестиційної політики; сформульовані інструменти забезпечення інвестиційної привабливості регіону з урахуванням досвіду зарубіжних держав.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інвестиції, інвестиційна привабливість, інвестиційний клімат, фактори, що визначають привабливість регіону, регіональна інвестиційна політика. регіон.

ANNOTATION

Detushev O.O. "INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE REGION AND MEASURES TO ENSURE IT (ON THE EXAMPLE OF ODESSA REGION)".

Qualifying work for obtaining a bachelor's degree in specialty 076 "Entrepreneurship, trade and stock market activity" under the educational program

"Economics and business planning". Odesa National University of Economics. Odesa, 2023.

The graduation thesis consists of three sections. The object of the study is the process of analyzing the level of investment attractiveness of the Odesa region.

The paper clarifies the economic essence of the investment attractiveness of the region and the factors that determine it; methodical approaches to the analysis of the investment attractiveness of the region and the experience of foreign countries in ensuring the investment attractiveness of the region are described; a general description of the level of investment potential of the Odesa region during the war is given; the inflow of foreign direct investments into the economy of Odesa region was analyzed; the factors determining the investment attractiveness of the region are systematized; the priorities of the regional investment policy are defined; formulated tools for ensuring the investment attractiveness of the region, taking into account the experience of foreign countries.

KEY WORDS: investment, investment attractiveness, investment climate, factors determining the attractiveness of the region, regional investment policy region